

Strand kommune
Postboks 115
4126 Jørpeland

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høring av søknad fra Marcelius Promenaden AS om utfylling i sjø på eiendommen 49/23, indre Jørpelandsvågen, Strand kommune

Fylkesmannen ber om kommunen sin vurdering av tiltaket ut fra gjeldende arealplaner i området og opplysninger om spesielle forhold m.v. som bør tas hensyn til ved vår behandling av søknaden etter forurensingsloven. Kommunens uttale sendes til oss innen 8 uker. Vi ber om at søknadsdokumentene og kunngjøringen blir lagt ut til offentlig ettersyn i kommunen.

Fylkesmannen i Rogaland har mottatt søknad fra Sweco Norge AS på vegne av Marcelius Promenaden AS om tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Søknaden omfatter utfylling i sjø i indre Jørpelandsvågen i Strand kommune.

Kort redegjørelse for omsøkt tiltak:

Type virksomhet:	utfylling i sjø og anlegging av flytebrygge
Plassering:	gnr. 49, Bnr. 23
Beregnet volum utfylling:	ca. 1100 (\pm 100) m ³
Beregnet berørt sjøbunnsareal:	ca. 1000 (\pm 100) m ²
Estimert utfyllingstid:	10-12 uker
Planlagte avbøtende tiltak:	Siltgardin, tildekking

Det omsøkte område i indre Jørpelandsvågen er regulert¹ til friområde og gjestehavn/småbåthavn.

Bakgrunn/Søknad

I forbindelse med oppføring av leilighetskomplekser i Jørpelandsvågen skal det bygges en strandpromenade langs strandlinjen. Bebyggelsesplan for Jørpelandsvågen med utbyggingsbestemmelser ligger til grunn for gjennomføring av prosjektet. I den forbindelse søkes det nå om tillatelse til en utfylling med lokale sprengsteinmasser på ca. 2300 m³ hvorav 1100 m³ av utfyllingen går i sjø, utfyllingen vil berøre et samlet sjøbunnsareal på ca. 1000 m² langs strandlinjen. Utfyllingsmassene har en sammensetning av kornstørrelser mellom 0-300 mm. Den tette massen vil fungere som en buffer, for å hindre sjø i å trenge seg gjennom til byggegrøp/tomt. Utfyllingen vil plastres med 1-lag blokk i størrelsen 1-2 m. Fyllingsfoten vil strekke seg ut 10-15

¹ Strand kommune. Områdeplan for Jørpeland sentrum. Plan id: 1130201210. ikraftsettelse 24.02.2016.

meter utfra strandsonen, ut til 0-3 meters vanddyp. Utfyllingen er planlagt utført fra land. Det er planlagt å legge ut et 30 til 40 cm tykt lag med 0-32 mm dekkmasser før utfyllingsmassene legges ut. Masiv Bygg AS er engasjert som ansvarlig entreprenør for tiltaket. Det er også planlagt å etablere kaianlegg med flytebrygger som skal forankres i sjøen. Under anleggsperioden vil området være avsperrert.

Sjøbunnsedimentene i utfyllingsområdet beskrives som homogene, bestående av fin sand og mudder, med mye organisk material (planterester). På bakgrunn av tiltakets størrelse ble det tatt en blandprøve bestående av fire delprøver. Sedimentundersøkelsen² viste at sedimentene i tiltaksområdet er forurenset med tributyltinn (TBT) i tilstandsklasse V («svært dårlig»), kobber og enkelte PAH-forbindelser (polysykliske aromatiske hydrokarboner) i tilstandsklasse IV («dårlig»), polyklorerte bifenyler (PCB) og enkelte PAH-forbindelser tilstandsklasse III («moderat») iht. Miljødirektoratets veileder M-608/2016. Det er ikke gjort noen stabilitetsvurdering av utfyllingen, den vil ifølge søker bli utført før utførelsen.

Det er flere potensielle forurensningskilder i området, blant annet grenser Jørpelandsvågen opp mot et eldre stålverk. Jørpelandsåna som munner ut i østre del av vågen er en potensiell forurensningskilde. Det ligger også flere kaianlegg i Jørpelandsvågen.

For å forhindre spredning av forurensete sedimenter og partikkelspredning fra utfyllingsmassene planlegger søker å etablere et siltgardin rundt utfyllingsområdet.

Fylkesmannens merknader

Forurensning

Sedimentene i tiltaksområdet er på bakgrunn av sedimentundersøkelsen vurdert som forurenset. Søker planlegger å etablere et siltgardin rundt utfyllingsområdet som et avbøtende tiltak mot spredning av forurensete bunnsedimenter og partikler fra utfyllingsmassene ut av tiltaksområdet. Utfyllingen vil ved riktig utførelse kunne tildekke og immobilisere forurenset sjøbunn.

Ifølge Temakart-Rogaland³ er det registret en ålegresseng like ved og en ålegresseng i ca. 220 meter avstand fra det omsøkte tiltaksområdet som begge er tildelt verdi A («svært viktig»). Verdigrunnet til ålegressengene er basert på tett vegetasjonen av høye planter, og overlapper med lokalt viktig gyteområde for torsk, verifisert Havforskningsinstituttet av (HI). Ålegrasenger er viktige for det biologiske mangfoldet. De fungerer bl.a. som oppvekst-, beite- og skjulested for mange arter som bl.a. torsk, ål, sjørret og krepsdyr. Ålegraset har også en viktig funksjon ved å stabilisere og modifisere bunnsedimentet gjennom sitt omfattende rotsystem. Det har en høy primærproduksjon og binder både næringssalter og CO₂.

Tiltaket vil sannsynlig ha negativ påvirkning på ålegrasengene, særlig på den som ligger nærmeste tiltaksområdet. Det er på det nærmeste 1,4 meter avstand mellom fyllingsfoten og ålegressforekomsten. To av flytebryggeanleggene er planlagt plassert delvis over deler ålegressforekomsten. Bryggeanlegg og båt vil kunne skygge for ålegressforekomsten som trenger mye lys. Om tiltakshaver velger å forankre anlegget til bunn med moringer, vil det plasseres opptil flere moringer i ålegressforekomsten.

Tiltaksområdet er lokalisert i et lokalt viktig gytefelt for tosk og fredningssone for anadrom fisk. Ifølge temakart-rogaland hører Jørpelandsåna (Tunglandsåna) til naturtypen «viktig bekkedrag». Jørpelandsåna er i utgangspunktet satt av for laksestammen, og det er også en egen sjørretstamme

² Ecofact (2016). Miljøundersøkelser av sediment ved Marcelliuspromenaden, Jørpeland. Datert 24.11.2016.

³ www.temakart-rogaland.no

her. Av arter av nasjonal forvaltningsinteresse er det gjort registreringer av laks og ål i tilknytning til vassdraget. Ål er vurdert som sårbar (VU)⁴.

Det er foretatt registreringer av mange trua, nær trua og sårbare fuglearter i Jørpelandsvågen slik som blant annet makrellterne, fiskemåke og snadderand.

Fylkesmannen ser det som uheldig at utfyllingen kommer svært tett på den ene ålegressengen. Vi ser også på det som uheldig at to av de prosjekterte flytebyggene er planlagt med forankringspunkter i, er plassert over deler av ålegressforekomsten. Tiltaket og anlegging av flytebyggene kan derfor medføre forringede vilkår for vekst og være til ulempe for ålegressforekomstene via nedslamming og reduserte lysforhold. I søknadsdokumentasjonen kommer det frem at det kan være aktuelt å redusere fyllingsfoten noe for å bedre ivareta ålegresset. Tiltaket ligger videre nær Jørpelandsåna, arbeidene i forbindelse med det omsøkte tiltaket vil kunne påvirke vandringsforholdene for laksefisk inn og opp til Jørpelandsvassdraget.

På bakgrunn av beskrivelsen av og forurensningsgraden i sjøbunnsedimentene, må det gjøres en geoteknisk vurdering av grunnforholdene, for å utrede potensielle konsekvenser av utfyllingen slik som for eksempel setning og massefortrengning.

Fylkesmannen vil derfor stille krav om at det må foreligge en geoteknisk stabilitetsvurdering av utfyllingen før en eventuell tillatelse blir gitt. Det vil i en eventuell tillatelse stilles krav til utførelse av utfyllingen iht. veilederen M-411/2015, slik at underliggende forurensninger med et tildekningslag blir immobilisert og beskyttet fra spredning ved erosjon og bioaktivitet. Vi mener også det er nødvendig å gjøre en revurdering av siltgardinets planlagte plassering⁵ av hensyn til den nærmeste ålegressengen. Videre vil vi bl.a. stille krav om at massene som brukes til utfylling i sjø skal være rene uten avfall (herunder plastavfall).

Dersom Fylkesmannen gir tillatelse til det omsøkte tiltaket vil det settes strenge krav til gjennomførelsen av arbeidene. Det kan blant annet bli aktuelt å sette krav til ytterligere avbøtende tiltak i tillegg til overvåkning, og sesongbegrensinger med hensyn til ålegress og laksefisk oppvandring jf. føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9.

Søknaden vil bli behandlet iht. «forskrift om begrensning av forurensning» (forurensningsforskriften) kapittel 36 om «behandling av tillatelser etter forurensningsloven». Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 01.06.2004.

Offentlig ettersyn

Fylkesmannen sørger for kunngjøring av søknaden i Strandbuen. Kunngjøringskostnadene skal dekkes av tiltakshaver. Kunngjøringsteksten følger vedlagt.

Utlegging til offentlig ettersyn

Søknaden blir lagt ut til høring i Strand kommune, Rådhusgaten 2, 4126 Jørpeland, og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider www.fylkesmannen.no/rogaland under «Miljø og klima» og «Høyeringar». Uttalelser fra interesserte sendes Fylkesmannen innen 4 uker fra utleggingstidspunktet.

Uttale – kommunal sluttbehandling

Frist for kommunale uttalelser er satt til 8 uker fra kunngjøringsdato. Kommunen bes innen samme tidsrom å innhente nødvendige uttalelser fra egne organ så langt en finner dette nødvendig. Videre

⁴ Artsdatabanken. Norsk rødliste for arter 2015

⁵ Teknaconsult. Tegning 0091587. Tegning nr. 933.

må det gis opplysninger om det omsøkte anleggsarbeidet er i samsvar med gjeldende plan- og reguleringsbestemmelser m.v. for området.

Kommunens uttalelse bør gi opplysninger om lokale forhold som kommunen mener mangler eller er utilstrekkelig beskrevet i søknaden, og som det bør tas hensyn til ved avgjørelsen.

Dersom det er ønskelig med ettersending av andre saksdokument enn de som er vedlagt, ber vi kommunen ta kontakt med Fylkesmannen.

Det anbefales at kommunen foretar kommunal sluttbehandling i organ som kan foreta en helhetsvurdering i saken. Uttalelser og utskrift fra den kommunale saksbehandlingen sendes Fylkesmannen.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvern sjef

Lasse Aase Tønnessen
ingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Mikkel Hedegaard
Saksbehandler telefon: 51568904766
E-post: fmrolaa@fylkesmannen.no

Vedlegg:

- Søknad av 22.02.2017 med søknadsvedlegg
- Kunngjøringstekst
- Kopi av brev til andre høringsinstanser

Kopi til:

Sweco Norge AS	Forusparken 2	4064	STAVANGER
Marcelius Promenaden AS	Blåfjærsvingene 4C	4100	JØRPELAND